

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У БАЧЕННІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Лазарев Андрій

*здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені Степана Дем'янчука»*

Завацька Лідія

*доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики
фізичного виховання та адаптивної фізичної культури Приватного
вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені Степана Дем'янчука»
м. Рівне, Україна*

Гнітецька Тетяна

*доцент, кандидат наук з фізичного виховання та спорту,
доцент кафедри теорії фізичного виховання та рекреації
Волинського національного університету імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

Актуальність розвитку фізичного виховання в нашій країні зумовлена глобальною тенденцією до погіршення фізичного і психічного здоров'я населення, викликаного умовами воєнного стану й зниженням рухової активності, переважно за рахунок тотальної гаджето-комп'ютерної залежності тощо [1-3]. Фізичне виховання є ключовим компонентом формування здорового підростаючого покоління нації, а вчителі фізичної культури — основним об'єктом його реалізації. Тому дослідження даної проблеми з позиції виконавців процесу фізичного виховання, у тому числі майбутніх вчителів фізичної культури, має наукове і соціальне значення.

У наших дослідженнях брали участь здобувачі освіти II-IV рівнів факультету фізичної культури, спорту і здоров'я Волинського національного університету імені Лесі Українки та факультету здоров'я, фізичної культури і спорту Приватного вищого навчального закладу «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені Степана Дем'янчука». Дослідження проведено методом онлайн-анкетування у вересні 2025 року й стосувалося вивчення проблем розвитку фізичного виховання в нашій країні очима майбутніх вчителів фізичної культури.

Згідно з опитуванням, усі 100 % респондентів основною проблемою, яка не дає можливості розвиватись фізичному вихованню (та й усім іншим сферам) в нашій країні, визначили війну, розв'язану росією. Відповідно до цього, на думку 78,6 % опитаних, сфера фізичного виховання не отримує достатньої державної підтримки для розвитку на сучасному рівні. Зокрема, 71,4 % опитаних вважають, що у нашій країні нині недостатнє матеріально-технічне забезпечення шкільних спортивних залів для повноцінного розвитку фізичного виховання учнів.

Наступною за значимістю для розвитку фізичного виховання учнів 64,3% респондентів визначили проблему великої кількості програмно-нормативних документів та часте їх оновлення, які мають опрацьовувати вчителі фізичної культури у своїй професійній діяльності. Цей фактор може бути причиною професійного вигорання вчителів або відволікання їх від практичної діяльності з учнями тощо. Водночас 28,6 % опитаних відносяться до цього явища нейтрально, а 7,1 % респондентів не вважають це

проблемою.

На конкурентність гаджетів фізичним заняттям як проблему розвитку фізичного виховання учнів вказали 50 % респондентів. Хоча 35,7 % опитаних з цим не згодні, а 14,3 % відповіли нейтрально.

Неоднотипну думку респонденти мають щодо методик викладання фізичної культури, які нині застосовуються в школі. Частина з них (35,7 %) однією з основних проблем для розвитку фізичного виховання школярів в країні вважають їх застарілими й такими, що не відповідають сучасним потребам учнів. Така ж сама кількість опитаних (35,7 %), навпаки, вважають, що відповідають. Ще 28,6% респондентів зайняли нейтральну позицію.

Також рівнозначна кількість респондентів має протилежну думку щодо переваги теорії над практикою при підготовці майбутніх вчителів у закладах вищої освіти, що може бути причиною недостатньої їхньої фахової підготовки й негативно позначатися на розвитку фізичного виховання учнів. З цією позицією згодні 28,6% респондентів, й стільки ж (28,6 %) це заперечують. Нейтральну позицію при цьому зайняли 42,9 % опитаних.

Також 7,1 % респондентів вбачають проблему розвитку фізичного виховання учнів у способі життя батьків та проблемах сімейного виховання, зокрема, коли батьки не є прикладом активної рухової діяльності тощо.

Таким чином, опитані майбутні вчителі фізичної культури визначили війну основною проблемою уповільнення розвитку фізичного виховання в нашій країні. Відповідно, держава не може забезпечувати належний розвиток системи (так вважають 78,6 % опитаних), не може здійснити матеріально-технічне забезпечення шкільних спортивних залів (так вважають 71,4 % опитаних). Велику кількість програмно-нормативних документів та часте їх оновлення визначили як проблему, яка заважає

вчителям більше реалізувати практичну діяльність 64,3 % опитаних. Половина (50 %) опитаних вважають зайнятість учнів гаджетами фактором, що знижує рухову активність учнів і є перешкодою для розвитку фізичного виховання в країні тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гусак В. В., Слобожанінов П. А., Слобожанінов А. А. Проблеми розвитку фізичного виховання в Україні. *Фізичне виховання, спорт, і здоров'я людини*. Випуск 8, 2015. С. 117-121.
2. Скварка Ю. І. Психологічні особливості гаджетозалежності у підлітків: робота на здобуття освітнього ступеня «Бакалавр»: 053 «Психологія»/ наук. к. А. П. Мельник. Луцьк, 2024. 71 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/24229/1/Skvarka_2024.pdf
3. Школа О., Фоменко О. Фізичне виховання молоді в аспекті впровадження в освітній процес оздоровчо-рекреаційних технологій. *Актуальні проблеми фізичного виховання різних верств населення*, 2025. С 5–12. URL: <https://journals.urau.ua/hdafk-tmfv/article/view/324850>